

Colònia Galobart

Navarcles

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carretera N-141c (de Manresa a Vic), poc abans del km. 9.

Coordenades:

Latitud: 41.76539
Longitud: 1.90706
UTM Est (X): 409153
UTM Nord (Y): 4624305

Classificació

Número de fitxa 08140 - 24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Protecció Física
Observacions protecció: Tanca que inclou l'antic recinte de la colònia
Número inventari IPA 16845
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Guitart i Salvador, S.A.
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 26/05/2008 - 02:00

Descripció

És l'únic exemple de Navarcles que es pot considerar colònia industrial, ja que la fàbrica disposava d'infraestructures i serveis per als treballadors. El conjunt està envoltat per un mur dintre del qual hi ha les antigues naus industrials, un edifici on hi havia els despatxos (construït als anys 30) i, al costat, el que havia estat la barberia més un hort. Al sector de llevant hi havia els habitatges (uns 50), més la botiga, escola i una casa per al propietari, ja que a la torre de l'amo pròpiament, situada més amunt, pràcticament no hi van viure. Tot aquest sector d'habitatges i serveis va ser enderrocat a la dècada de 1990 i no es conserva. La nau principal és una construcció de grans dimensions aixecada els anys 50. Consta de planta baixa més un pis i sotacoberta. A la planta baixa hi havia els telers, al primer pis la filatura i el nivell superior servia com a magatzem. L'interior d'aquesta nau conserva l'estructura originària, amb un entramat de columnes de ferro encimentades i sostres amb vigues de ferro i revoltons. Es conserva un soterrani dels anys 1920 on hi havia els batans. A la part més septentrional es conserva una xemeneia (utilitzada per la caldera) i, al final, un conjunt de naus més petites adossades, una de les quals és antiga mentre que la resta són força modernes (dels anys 60 i 80). En aquest sector hi havia els tallers, les sales de la caldera i la turbina antiga (que l'any 1987 va quedar en desús en construir-se la nova). Fora del recinte murat hi havia la casa de l'amo i un altre bloc amb habitatges per als treballadors. Es tracta d'un exemple notable d'arquitectura fabril, tot i que les construccions originàries (del segle XIX) s'han perdut pràcticament en substitució d'edificis més moderns.

Observacions:

Es conserven diverses caixes amb documentació que fa uns anys van ser enviades des de Barcelona, però no han estat classificades.

Es conserva un bon nombre de maquinària dels anys 80 i, esporàdicament, algun element més antic.

Història

Un cabaler del mas Galobart, casat amb una filla dels industrials Burés, va aconseguir que el seu pare li cedís el terreny suficient vora el Llobregat per bastir una fàbrica. La concessió data de 1859 i la fàbrica començà a funcionar el 1866. Ignàsia Burés quedà vídua i heretà la fàbrica del seu marit. Es casà molt aviat amb Antoni Salvador Safont i la parella va fer funcionar la colònia sota el nom de Burés i Salvador. Durant molt temps va tenir dues naus (una de 78 x 22,8 m i l'altra de 35,5 m de llarg per una amplada variable). A finals del segle XIX s'hi afegiren més construccions (50 pisos per a treballadors, escola, botiga, etc) i es convertí en colònia. Poc després es construïren nous habitatges fora del recinte de la colònia, a prop d'on hi havia hagut el molí de Navarcles. El 1904 heretava la fàbrica la filla del matrimoni casada amb Joan Guitart i Santasusanna, advocat de Manresa. La societat es digué des d'aleshores Guitart i Salvador, i el 1940 es convertí en societat anònima amb el mateix nom. L'any 1936 hi treballaven 186 persones (83 homes i 103 dones). Els anys 50 es va edificar la gran nau actual. El 1963 Filatures Riera S.A., fortament participada per Textil Torres Valentí, va adquirir la majoria de les accions de Guitart i Salvador, encara que en va mantenir el nom. El president era Eduard Valentí. Des d'aleshores l'empresa ha estat dirigida per Torras Valentí de Manresa. L'any 1969 s'hi afegí una nova nau industrial i, després de l'incendi de l'empresa Torres Valentí a Manresa, es construï una nova fàbrica que ampliava les anteriors situada fora del recinte, a prop del molí. Originàriament, la colònia Galobart pertanyia al terme municipal de Calders fins que el 1927 s'annexionà a Navarcles per proximitat geogràfica. Actualment les naus de l'antiga colònia serveixen de magatzem de l'empresa tèxtil.

Bibliografia

CAMPRUBÍ, Josep (1985). "La dinàmica d'un poble. La colònia Galobard". Regió 7 (3-XI-1985).

FERRER, Llorenç (1988). "Navarcles". Història del Bages, vol. 2. Ed. Parcir. Manresa. P. 144.

FERRER, Llorenç; FERNÁNDEZ (1998), Joan A. Navarcles. Història en imatges. 1900-1979. Angle Editorial, Manresa. P.41, 49.

FERRER, Llorenç (1988-1990). "Fàbriques de Navarcles (VII)". Col·leccionable d'història a A més a més: revista de Navarcles.

FERRER, Llorenç (1994). Les fàbriques de riu de Navarcles. Centre d'Estudis del Bages, "Quaderns", núm. 7. Manresa. P. 37-42.

SELLARÈS, Joan (2004). La colònia Galobart. Recull històric (treball particular).

